

Rozprava s Tomášem Rodným pro studentský časopis „Propsy“ 1998:

„Čím byste nejspíš byl, kdybyste nebyl psychologem?“

Stručná odpověď: Téměř čímkoli. (Kromě některých mně vzdálených řemesel jako třeba prodavač, jasnovidce či astrolog, velitel týlového zásobování, dělník na jatkách, předseda vlády, hudební skladatel či malíř, politický agitátor, atp.) (Ačkoli mě právě napadá, že práce psychologa má tak trochu ode všeho, co jsem právě zamítl ...) (Tím spíš viz odpověď rozvláchnou.)

Rozvláchná odpověď: Byl bych možná *něčím* či *někým* z *výčtu zaměstnání*, pro něž jsem se v životě již někdy rozhodl a činil pro to praktické kroky (přibližně chronologicky s věkem, popř. zdůvodněním, v závorce): popelář (4 roky – okouzlen koulením tehdy jen kulatých popelnic), truhlář (10 – inspirován truhlářskou prací jednoho strýčka), traktorista (13 – má sestřenice se v tomto oboru proslavila), pracovník v mezinárodních vztazích (15 až 17 – na to mám školu), evangelický kazatel (17 - aktivní činnost v křesťanském sboru a intenzivní kontakty s nynější ETF), námořní radista (18 – námořník po dědečkovi, radista inspirován svou tehdejší předvojenskou přípravou; přihláška na námořní akademii), učitel jazyků (18 až 20 – pozůstatek ze školy pro mezinárodní vztahy; přihláška na tehdejší Filologickou fakultu UK), lékař (20 a 22 – inspirace mou další odborností v základní vojenské službě; přihláška přímo z vojny, příprava po návratu z vojny službou sanitáře v PL Bohnice a další přihláška), meteorolog (21 – inspirován soukromým studiem na vojně; žádost o místo v Hydrometeorologickém ústavu) ... Pak ve skutečnosti došlo na tu psychologii (23 až 28 – na to mám výuční list) a na překladatelství (má současná další práce). – Možná bych ale byl i *něčím zcela jiným*, co by se mi nahodilo a co by nevyžadovalo moc dohadování s dospělými lidmi, násilí na zvířatech, úřadování vsedě a taky ne moc tělesné či duševní námahy.

Poznámka, která je na místě: Ke studiu psychologie (jehož absolvování pak mělo své následky i ve volbě mých dalších zaměstnání) jsem se narychlo přihlásil po několika letech, kdy mi byla z různých důvodů tehdy vládnoucí politicky kádrovací službou odpíráno i jen (tehdy nezbytné) doporučení k účasti na přijímacím řízení. Přihlášku na tento obor jsem si zvolil bez zvláštních nadějí a na poslední chvíli. Byl to výsledek pro mne *náhodné* shody některých událostí a okolností, kterou tu nechci rozvádět; tuším, že jsem to už vykládal tolika lidem tak často, že to každý musí znát z paměti. A zřejmě další shodou náhod jsem právě tam poprvé dostal k přijímačkám potřebné doporučení (od psychiatrické léčebny!), byl pak vybrán ke studiu a toto pak celkem v pohodě absolvoval. Další místa působení jsem si také nijak cílevědomě nevyhledával (ač jsem je pak často cílevědomě opouštěl), vyhledávala si mě zpravidla sama. - Svým povahovým založením ani schopnostmi se k psychologickému řemeslu nehodím, hodím se k němu však nashromážděnými vysvědčeními, což v mé době byla kvalifikace nutná i postačující. Chvalně známým českým psychologem jsem se stal díky tomu, že jsem většinou a na většinu (uznávám však i existenci a práva menšin!) coby hodný hoch dělal dobrý dojem; pak i tomu, že jsem coby absolvent mezinárodních vztahů uměl o něco víc jazyky než většina kolegů a tak jsem v době chudé na mezinárodní styky své většinou přesporní kolegy (v souladu s teorií známého Maa jsem budoval své postavení hlavně na venkově, který měl nakonec zvítězit nad městskými doupaty intelektuálů; dosud na to čekám) zásoboval informacemi vyčtenými z cizích knih, buď různými osobními téměř divadelními představeními, nebo – když mi pak už otrnulo - občas i tiskem.

Tolik k této otázce – s omluvou, dotknu-li se tím kohokoli. K. B.